

A Chicagói Magyar Klub Története: Egy Amerikai-Magyar Szervezet Százéves Fennállási Évfordulójának az Ünneplése

Irodalmi Áttekintés

Az immár száz éve fennálló Chicagói Magyar Klub megalapítását kilenc személynek köszönhetjük. Érdekük a magyar kultúra támogatása, illetve a “társadalmi és politikai kihívások” (Tóth Babochay, 14) megvitatása volt. Az 1920-as trianoni békeszerződés felosztotta a magyarlakta területeket és elcsatolta a mai Délvidéket, Kárpátalját, és Erdélyt. A Chicagói Magyar Klub alapítóit is megviselte a helyzet, ezért is alapították meg a klubot, hogy egy otthoni, bár külvilági környezetben szabadon beszélhessenek a történekről, illetve támogassák a magyar kisebbséget az Egyesült Államokban.

Négy évig a klub működtetése az “Otthon című hetilap” irodájából zajlott, egészen 1926-ig. “1927 október 8-án bejegyezték az Illinois állambeli szervezetek közé” (Tóth Babochay, 16). Öt kibérelt helyszín adott otthont a Magyar Klubnak: 5 West Division Street, 2012 Lane Court, Allerton Hotel, 100 East Ohio Street és a Boyce Building (Tóth Babochay, 26). A sok helyválttatás anyagi okok miatt történt, ami véglegesen a klubhely megszűnését eredményezte 1940-ben.

Amíg a klub helyszínek fenn voltak tartva, sikeres évei voltak a magyar klubnak. Több szoba szociális szerepet töltött be, mint például a női szoba és a kártyaszoba, illetve a bárki által használható könyvtárszoba, konyha és társalgószoba (Tóth Babochay, 28). A klub szívesen meghívta az Egyesült Államokban járó “magyarországi művész vagy saját tudományában jártas kutató, tanár, utazó, felfedező” -t (Tóth Babochay, 46). Így akarták a kapcsolatot a magyar

kultúrával megtartani. Ugyanakkor a klub szervezett mozgóképvétítést, előadásokat, szüreti- és állarcosbálokat. Emellett anyagi támogatást nyújtott a klub számos magyarországi és külföldi alapítványnak.

Nagy változásokon ment át a Chicagói Magyar Klub a következő két évtizedben. Klubhelyése megszűnt, így improvizálva gyűléseket tagok lakásaiban vagy nyitott helyeken kellett tartania. Az 1956 október 23-i utáni menekülteket szívesen befogadta a klub. Emiatt újra kellett gondolja az alapításkor leszögezett céljait hogy szélesebb körben, több taggal működhessen. Ezt szélesebb körű rendezvényekkel érték el, mint például a táncestélyek, a nyári piknik és a szilveszteri multság (Tóth Babochay, 74). A fiatalok támogatását is céljának kezdte vélni a klub. Anyagi támogatással segítette az Illinois Elmhurst College magyar szakot és ennek diákjait (Tóth Babochay, 82).

Az 1970-es években a magyar klub sok változáson nem ment keresztül. Gyűléseiket a már immáron megszokott tagok házaiban, illetve kibérelt klub termekben tartották. Bár az események nem változtak sokat, a klub vezetőség tagjainak összetétele igen. A 60-as és 70-es női mozgalom hatással volt a klubra is. 1964-ben a magyar klub megválasztotta O'Connorné Huszár Rózsát a vezetőségbe (Tóth Babochay, 84). Szociális tevékenységként bevezette a hajókirándulásokat is, amik a 2000-es évekig meg voltak tartva (Tóth Babochay, 86).

A 20. Század végéfé a manapság ismert gála bál bevezetése volt a 80-as években, a hajókirándulások, illetve a magyar klub piknikek voltak. Ezekben az években kimagasló személy Varga Pál volt, aki 40 évig aktívan szolgált a magyar közösséget mint elnök, amit el is ismert a magyar klub a Magyar Lélek Díjjal (Tóth Babochay, 94). 1993-ban a magyar ösztöndíj "program Krémer Sándor, Bicók Pál és Körmöczy Frigyes kezdeményezésére, Saláta Pál anyagi támogatásának köszönhetően indult újjára" (Tóth Babochay, 96). Nem legutolsó sorban

kimagasló eredmény volt, hogy az Illinois állam “1996. június 15-ét Magyar Nappá nyilvánította, tisztelegve ezzel a magyar honfoglalás 1100 éves évfordulójára” (Tóth Babochay, 96).

A 2000-es évek Varga Pál lemondása után Krémer Sándor vette át a Chicagói Magyar Klub vezetését. A sok rendezvényből csak a mikulás ebéd, magyar klub piknik és a gála bál maradt meg. Új célnak tűzte ki a klub minden korosztályt való bevonásra, főleg a fiatalokat. 2013-ban a klub fogadta először a Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíj nyerteseit, akik támogatták a külföldi magyarokat. Szűcs János ösztöndíjas 2018-as beszámolója a mikulás ebédéről volt, ahol Szent Miklós meglátogatta a gyerekeket, ahol “a mikuláscsomagon kívül, persze, minden csöppséghez volt egy két, hol dícsérő, hol pedig dorgáló szava, mondata” (“Szent Miklós Látogatása Chicagóban”). A hagyománnyá vált mikulás ünnepség tükrözi a magyar klub céljait, melyek a fiatalok támogatása és közösségbe bevonását tartja fontosnak.

A 2020-as év sok nehézséget hozott a társadalomnak világszerte. A Koronavírus miatt a Chicagói Magyar Klub nem tudta megszervezni szokásos eseményeit. Ettől függetlenül támogatta a magyar közösséget a virtuálisan szervezett Klub Konyha rendezvényével. Gergely Gabriella, a főszervező beszámolt a Bocskai Rádióknak a rendezvényről mint ideális tevékenység a magyar kultúra megőrzésére és a vírus okozta virtuális szociális alkalom lehetőségére. Más szóval, “a járvány okozta bezártságban kiemelten fontosnak tartották összetartani a közösséget”. Az esemény nagy sikert aratott, és célnak megfelelően szolgálta a magyar közösséget a nehéz időkben (Dorgay).

Elemzés és Személyes Vélemény

A majdnem 100 éven át fennálló Chicagói Magyar Klub sok változáson ment keresztül. A világban történő világháborúk, szabadságharcok és civil mozgalmak egyértelműen befolyásolták a klub értékrendjét, fennmaradását és a magyarsághoz való viszonyát. Viszont azon a véleményen vagyok, hogy bár kezdetekkor a klub reaktív volt eseményekre, az utóbbi években proaktív, mégis alkalmazkodó szervezetté alakult, ami sugallja hogy fontosnak tartja a jövőt és előre gondolkodik ezzel kapcsolatban.

Az első világháború utáni megszületett trianoni döntés sok mindent váltott ki a világban. A kilenc klub alapító is reagált a trianoni döntésre azzal, hogy létrehozták a Chicagói Magyar Klubot 1922-ben. Indokuk az volt, hogy megvitassák a politikai döntést, és hogy összetartsanak, hiszen mindegyikük “kivétel nélkül elutasították az első világháborút lezáró békeszerződést” (Tóth Babochay, 16). Így a klub egy politikai eseménynek köszönhetően alapult meg.

Kezdetben szűkebb körökben működő klub lassan átalakult. Bár a társadalmi szabályok még érvényben voltak, mint például a klubhelyiségben az uraknak a kártyaszoba, a hölgyeknek meg a női szoba, ez lassan feloszlott az 1940-es években amikor a klub tagok lakásaiban meg más nyilvános helyeken tartotta gyűléseit. Sőt, ahol tudott, adományozott a klub, beleértve a vöröskeresztnek is a második világháborúban.

A klub összetétele igazán a második világháború és az 1956-os forradalom után történt. Ebben az időszakban “ az igazgatóság szorgalmazta, hogy a klub nagyobb létszámú legyen, és így még inkább megerősödjön” (Tóth Babochay, 72). Ezzel a szándékkal a klub irányelvet változtatott a politikai megbeszélés szándékairól és sokkal több hangsúlyt fektetett a külhoni magyarok támogatására és befogadására. A jövőre gondolván ebben az időszakban mutatta a klub, hogy proaktív.

A következő években sok olyan rendezvényt szervezett a klub, ami közkedvelt volt és nyitott volt mindenki számára. A táncestélyek, nyári piknik, szilveszteri multságok, meg a később bevezetett hajótúrák és gála bállok voltak a legnépszerűbbek.

Manapság a Chicagói Magyar Klub fontos szerepet tölt be a magyar közösségben. Igyekszik biztosítani azt a környezetet, ahol két magyar ember korlátok nélkül el tud beszélgetni és támogatni egymást úgy, mint 1922-ben. Ugyanakkor a jövőt is érdekli, ezért is támogatja a “helyi magyar szervezeteket, elsősorban a Magyar Cserkészcsapatot, a Magyar Iskolát és a Gyerekek Néptáncsoportját” (Szűcs). Igazi próbának a világjárvány számított, amikor a klub feltalálta magát és virtuális klub konyhát indított a magyar közösség számára.

100 év hosszú idő, de ha eddig is megállta a Chicagói Magyar Klub a helyét számos háború, forradalmak és világproblémák után, hiszem, hogy ezután is meg fogja.

Források:

- Dorgay, Zsófia. “Édes Közösségi Élmény Online – Klub Konyhában Találkoznak a Chicagói Magyarok.” *Bocskai Rádió*, 24 Nov. 2020,
www.bocskairadio.org/edes-kozossegi-elmany-online-klub-konyhaban-talalkoznak-a-chicagoi-magyarok/?fbclid=IwAR2JgqIxJQ-f8RgTC1YWjWMSZOUepG2tXTeQBeRqbX45ja1V2Pa2wmcQ63A.
- Szűcs, János. “Szent Miklós Látogatása Chicagóban.” *Kőrösi Csoma Sándor Program*, 13 Dec. 2018, www.korosiprogram.hu/hirek/szent-miklos-latogatasa-chicagoban.
- Tóth Babochay, Ági, editor. *A Hungarian (Magyar) Club of Chicago Krónikája / 1922-2016 / The Chronicle of the Hungarian Club of Chicago*. Hungarian (Magyar) Club of Chicago, 2017.